

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 24.05.1994, sp. zn. 2 To 8/94, ECLI:CZ:VSPH:1994:2.TO.8.1994.1

Číslo: 58/1995

Právní věta: Jednání pachatele, který převezme od jiného motorové vozidlo, aby je pro něho převezl přes hranice ČR do ciziny, ač ví, že jde o vozidlo získané trestným činem krádeže a že je tak odstraňuje z místa možného odhalení, je třeba posuzovat jako ukrývání věci, jež naplňuje znaky trestného činu podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. O pomoc k trestnému činu krádeže podle § 10 odst. 1 písm. c), § 247 tr. zák. by šlo jen tehdy, když by tak jednal po dohodě s pachatelem, která by předcházela spáchání krádeže.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 24.05.1994

Spisová značka: 2 To 8/94

Číslo rozhodnutí: 58

Číslo sešitu: 10

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Podílnictví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 10 odst. 1 písm. c
§ 247
§ 251 odst. 1 písm. a)

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 58/1995 sb. rozh.

Jednání pachatele, který převezme od jiného motorové vozidlo, aby je pro něho převezl přes hranice ČR do ciziny, ač ví, že jde o vozidlo získané trestným činem krádeže a že je tak odstraňuje z místa možného odhalení, je třeba posuzovat jako ukrývání věci, jež naplňuje znaky trestného činu podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. O pomoc k trestnému činu krádeže podle § 10 odst. 1 písm. c), § 247 tr. zák. by šlo jen tehdy, když by tak jednal po dohodě s pachatelem, která by předcházela spáchání krádeže.

(Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 5. 1994 sp. zn. [2 To 8/94](#))

K odvolání krajského státního zástupce v Českých Budějovicích a obžalovaného R. S. Vrchní soud v Praze zrušil v celém rozsahu rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 11. 1. 1994

sp. zn. 1 T 35/93 a znovu rozhodl tak, že obžalovaného R. S. uznal vinným trestným činem podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. a trestným činem padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 alinea druhá tr. zák. Současně Vrchní soud v Praze rozhodl o trestu.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Českých Budějovicích byl obžalovaný R. S. uznán vinným trestným činem padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák. a účastenstvím k trestnému činu krádeže podle § 10 odst. 1 písm. c), § 247 odst. 3 písm. b) tr. zák., za použití § 35 odst. 1 tr. zák., k úhrnnému trestu odnětí svobody na dva roky a šest měsíců. Pro výkon tohoto trestu byl zařazen podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. do věznice s ostrahou.

Podle skutkových zjištění soudu prvního stupně obžalovaný R. S. převzal dne 8. 1. 1993 od nezjištěného jugoslávského státního občana v Českém Újezdě, okr. Ústí nad Labem, osobní automobil tov. zn. AUDI 80 v hodnotě nejméně 788 900 Kč, ačkoli věděl, že vozidlo bylo odcizeno, a po dohodě, že obdrží 2000 DM, přislíbil toto vozidlo odvézt do Jugoslávie, převzal od uvedeného muže osvědčení o technickém průkazu vozidla, jedno sám vyplnil podle technických údajů převzatého vozidla tov. zn. AUDI 80 s tím, že je sám jeho držitelem, a při kontrole na hraničním přechodu v Dolním Dvořišti, okr. Český Krumlov, předložil při celním řízení toto osvědčení o technickém průkazu jako pravé příslušníku cizinecké policie P. K.

Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích podali v zákonné lhůtě odvolání krajský státní zástupce v Českých Budějovicích a obžalovaný R. S.

Krajský státní zástupce ve svém odvolání namítl, že se obžalovaný dopustil dvou trestných činů, v nedávné době obdobným způsobem vyvezl do Jugoslávie tři vozidla, z čehož lze usuzovat na zistný motiv jeho jednání, který se měl projevit v ukládaném trestu. Soud měl proto obžalovanému podle jeho názoru uložit trest podstatně přísnější a namíste bylo i uložení peněžitého trestu. Proto krajský státní zástupce navrhl Vrchnímu soudu v Praze, aby po zrušení napadeného rozsudku soudu prvního stupně ve výroku o trestu znovu rozhodl tak, že se obžalovanému R. S. ukládá nepodmíněný trest odnětí svobody v polovině zákonné trestní sazby se zařazením pro výkon trestu do věznice s ostrahou a peněžitého trestu mírně nad dolní hranici zákonné trestní sazby.

Obžalovaný R. S. prostřednictvím svého obhájce v odvolání především namítl nesprávnou kvalifikaci trestné činnosti, pokud byl uznán vinným pomocí k trestnému činu krádeže podle § 10 odst. 1 písm. c), § 247 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák. Po stránce skutkové namítl, že neuzavřel s žádným Jugoslávцем dohodu o pomoci vozidlo převézt do Jugoslávie. Neví, kdo byl pachatelem krádeže automobilu, a je přesvědčen, že trestný čin krádeže je dokonán tím, že se pachatel zmocní cizí věci v úmyslu nakládat s ní jako s vlastní. Poukázal na to, že zmíněný Jugoslávce za ním přišel až v době, kdy vozidlo již bylo odcizeno. Pomoci k trestnému činu se obžalovaný nemohl dopustit, protože nikomu neslíbil, že mu pomůže po spáchání trestného činu. Za zcela mylnou pak označuje právní úvahu soudu prvního stupně, že trestný čin krádeže byl sice dokonán odcizením vozidla, ale dokončen měl být teprve převezněním do bývalé Jugoslávie. Z těchto okolností vyvozuje závěr, že jeho jednání mělo být posouzeno jako trestný čin podílnictví podle § 251 odst. 1 tr. zák.

V otázce trestu navrhuje, aby mu byl při výše uvedené kvalifikaci a při nezměněné kvalifikaci trestným činem padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák. uložen výchovný trest, v krajním případě však nepodmíněný trest odnětí svobody ve výměře jednoho roku. Současně navrhuje, aby odvolání krajského státního zástupce bylo zamítnuto.

Z podnětu podaných odvolání Vrchní soud v Praze přezkoumal podle § 254 odst. 1 tr. ř. zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku i správnost řízení, které mu předcházelo, a dospěl

k těmto závěrům:

Vrchní soud shledal, že v řízení před Krajským soudem v Českých Budějovicích jako soudem prvního stupně nedošlo k žádným takovým vadám, které by mohly mít vliv na řádné objasnění věci, nebo na možnost uplatnění práva obhajoby (§ 2 odst. 13 tr. ř.). V takto provedeném řízení krajský soud provedl k uvedeným trestným činům všechny dostupné důkazy nutné pro zjištění skutkového stavu věci. Na tomto podkladě však krajský soud nevyvodil zcela správné skutkové závěry a v důsledku toho jednání obžalovaného nesprávně právně hodnotil.

Krajský soud dospěl k závěru, že obžalovaný R. S. převzal dne 8. 1. 1993 v Českém Újezdě, okr. Ústí nad Labem, od nezjištěného státního občana bývalé Jugoslávie osobní vozidlo tov. zn. AUDI 80 v celkové hodnotě nejméně 788 900 Kč, ačkoli si byl vědom toho, že jde o vozidlo kradené. Za odměnu 2000 DM slíbil, že vozidlo odveze na území bývalé Jugoslávie. Převzal také dva nevyplněné tiskopisy osvědčení o technickém průkazu motorového vozidla. Jedno toto „osvědčení“ obžalovaný vyplnil černou propisovací tužkou tak, že zde uvedl technické údaje vztahující se k odcizenému vozidlu a jako držitele tohoto vozidla uvedl sebe i s vyznačením svého bydliště. Vozidlo se pokusil vyvézt z území České republiky přes hraniční přechod v Dolním Dvořišti v okrese Český Krumlov. Zde se prokázal příslušníku cizinecké policie P. K. shora uvedeným „osvědčením“. P. K. však zjistil nesrovnalosti na tomto osvědčení a rovněž zjistil, že státní poznávací značka na převáženém vozidle byla přidělena jinému osobnímu automobilu, z kterého byla v Ústí nad Labem mezi 7. a 8. 1. 1993 odcizena.

Krajský soud v napadeném rozsudku konstatuje, že takový skutkový děj zjistil ze svědeckých výpovědí P. K., J. M. a J. Š., dále ze svědecké výpovědi J. B., dále ze znaleckého posudku o ceně odcizeného vozidla, z výslechu znalce, z odborného grafologického vyjádření a také částečně z výpovědi obžalovaného.

Krajský soud v Českých Budějovicích posoudil v hlavním líčení dne

11. 1. 1994 tato svá skutková zjištění jednak jako trestný čin padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák. a jednak jako účastenství k trestnému činu krádeže podle § 10 odst. 1 písm. c), § 247 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák.

Pokud jde o trestný čin podle § 176 odst. 1 tr. zák., obžalovaný R. S. ve své výpovědi v přípravném řízení k této otázce vypověděl, že dne 8. 1. 1993 v Českém Újezdě převzal od nezjištěného státního občana bývalé Jugoslávie osobní automobil AUDI 80 za účelem převozu do Jugoslávie. Tento občan mu také předal dvě osvědčení o technickém průkazu motorového vozidla. Jedno bylo vyplněno na jméno obžalovaného a druhé bylo čisté. Stejným způsobem o této záležitosti vypovídal obžalovaný i při hlavním líčení dne 16. 12. 1992.

Pro naplnění skutkové podstaty trestného činu padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák. je nepodstatné, zda obžalovaný R. S. sám vyplňoval nesprávné údaje do osvědčení o technickém průkazu motorového vozidla, či zda toto „osvědčení“ již převzal vyplněné na své jméno a na hraničním přechodu v Dolním Dvořišti je použil. Osvědčení o technickém průkazu motorového vozidla je zcela nepochybně veřejnou listinou, neboť jde o listinu vydanou státním orgánem (Dopravním inspektorátem Policie České republiky, srov. § 89 vyhl. č. 145/1956 Sb.), a prokazuje se jí určitý stav. Podle § 176 odst. 1 tr. zák. se tohoto trestného činu dopustí ten, kdo padělá veřejnou listinu nebo podstatně změní její obsah v úmyslu, aby jí bylo užito jako pravé, ale i ten, kdo užije takové listiny jako pravé (alinea druhá tohoto ustanovení trestního zákona). Právě tímto druhým způsobem se obžalovaný R. S. uvedeného trestného činu jak podle svědecké výpovědi příslušníka cizinecké policie P. K., tak i podle vlastního doznání na zmíněném hraničním přechodu, dopustil, neboť se prokázal „osvědčením“, o kterém věděl, že osvědčuje nepravdivé okolnosti o držiteli

motorového vozidla, které mělo být převezeno přes hranice.

Závěry krajského soudu o spáchání trestného činu padělání a pozměňování veřejné listiny podle § 176 odst. 1 tr. zák. obžalovaným jsou tedy správné.

Při úvaze o naplnění skutkové podstaty pomoci k trestnému činu krádeže podle § 10 odst. 1 písm. c), § 247 odst. 1, odst. 3 písm. b) tr. zák. však Vrchní soud v Praze dospěl k odlišnému názoru než Krajský soud v Českých Budějovicích. Pokud jde o účastenství na trestném činu formou poskytnutí pomoci jinému k spáchání trestného činu slibem přispět po trestném činu ve smyslu § 10 odst. 1 písm. c) tr. zák., pak už z výše uvedené zákonné formulace je zřejmé, že takový slib musí být vysloven tímto pomocníkem ještě před spácháním trestného činu. V tomto směru je třeba poukázat na rozhodnutí č. 3/1972, č. 51/1967 a č. 1/1980 sb. rozh. tr., kde je tato otázka řešena.

Z výpovědi obžalovaného R. S. bylo zjištěno, že v době spáchání tohoto trestného činu, pro který se nyní vede trestní stíhání, převezl na žádost státních občanů bývalé Jugoslávie několik osobních automobilů přes Maďarsko do Jugoslávie. V tomto posledním případě ho dne 8. 1. 1994 v časných ranních hodinách vyhledal jemu neznámý Jugoslávec také s žádostí o převezení osobního automobilu tov. zn. AUDI 80 na území bývalé Jugoslávie. Předal mu dvě osvědčení o technickém průkazu motorového vozidla, z nichž jedno bylo vyplněno na jméno obžalovaného a byly v něm uvedeny údaje o převáženém automobilu AUDI 80, druhé bylo nevyplněno. Naléhal na něho, aby neodkladně s vozidlem odjel do Jugoslávie. Během celého řízení se nepodařilo prokázat to, že by obžalovaný byl s nezjištěným občanem bývalé Jugoslávie předem dohodnut na tomto převozu automobilu, a zejména ani to, že by jakémukoli jinému občanovi bývalé Jugoslávie slíbil, že v budoucnosti převezve v případě potřeby další vozidla do Jugoslávie. Obžalovaný však doznal u hlavního líčení dne 16. 12. 1993, že mu bylo jasné, že automobil AUDI 80 je kradený. V takovém případě se dopustil trestného činu podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák., neboť ukryl věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou. Ze zákonných znaků trestného činu podílnictví podle § 251 odst. 1 tr. zák. „... ukryje, na sebe nebo jiného převede anebo užívá ..“ vyplývá, že pachatel tohoto trestného činu musí s takovou cizí věcí, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou, určitým způsobem nakládat, případně mít nad ní určitou dispoziční moc. Z důkazů vyplývajících ze spisového materiálu je patrné, že takovou dispoziční moc nad odcizeným automobilem měl obžalovaný R. S. od okamžiku, kdy uvedený osobní automobil od nezjištěného Jugoslávce převzal k převezení do bývalé Jugoslávie. Přitom smyslem odvozu automobilu z místa jeho převzetí byla mimo jiné snaha odstranit věc z místa možného odhalení, tedy jedna z možných forem ukrývání věcí. ?